

СОГЛАШЕНИЕ
между Томской областью и Республикой Татарстан
о торгово-экономическом, научно-техническом, социально-культурном
и ином сотрудничестве

Томская область в лице Губернатора Томской области Жвачкина Сергея Анатольевича, действующего на основании Устава (Основного Закона) Томской области, с одной стороны и Республика Татарстан в лице Президента Республики Татарстан Минниханова Рустама Нургалиевича, действующего на основании Конституции Республики Татарстан, с другой стороны, именуемые в дальнейшем «Стороны»,

руководствуясь Конституцией Российской Федерации, федеральным законодательством, законодательством Томской области и законодательством Республики Татарстан (далее – законодательство),

в целях развития межрегиональных связей на основе принципов равноправия и взаимной выгоды, укрепления правовой основы сотрудничества, с учетом политических и экономических изменений в Российской Федерации,

признавая, что расширение взаимовыгодного сотрудничества отвечает интересам населения Сторон и способствует экономическому развитию Томской области и Республики Татарстан,

реализуя свои права и полномочия как равноправные субъекты Российской Федерации,

выражая взаимную заинтересованность в развитии двусторонних связей на стабильной и долгосрочной основе и желая создать для этого соответствующие организационные, экономические, правовые и иные необходимые условия, согласились о нижеследующем:

Статья 1

Стороны развивают сотрудничество на основе взаимного уважения, равенства, партнерства и экономической выгоды.

Стороны в пределах своей компетенции создают благоприятные условия для разностороннего развития отношений.

В соответствии с законодательством и в пределах предоставленных полномочий Стороны содействуют сотрудничеству юридических лиц, предпринимателей, зарегистрированных и осуществляющих хозяйственную деятельность на территориях Томской области и Республики Татарстан (далее – хозяйствующие субъекты).

Статья 2

Стороны воздерживаются от действий, которые могли бы нанести экономический или иной ущерб друг другу, согласовывают и обмениваются

информацией о намечаемых решениях, принятие которых может затронуть права и законные интересы Сторон.

Статья 3

В рамках реализации национальных проектов (программ), обозначенных в Указе Президента Российской Федерации от 7 мая 2018 года № 204 «О национальных целях и стратегических задачах развития Российской Федерации на период до 2024 года», Стороны в соответствии с законодательством в пределах своей компетенции обмениваются опытом и лучшими практиками реализации проектов (программ).

Статья 4

В области торгово-экономического, инвестиционного и инновационного сотрудничества Стороны в соответствии с законодательством и в пределах своей компетенции:

создают благоприятные условия для деятельности хозяйствующих субъектов, осуществляющих деятельность на территориях Томской области и Республики Татарстан, а также для инвестирования в сферы экономики, представляющие взаимный интерес;

способствуют развитию торгово-экономических связей между хозяйствующими субъектами, осуществляющими деятельность на территориях Томской области и Республики Татарстан;

способствуют расширению кооперационных связей между хозяйствующими субъектами, осуществляющими деятельность на территориях Томской области и Республики Татарстан;

способствуют осуществлению поставок необходимых видов продукции производственно-технического назначения, товаров народного потребления и продовольствия;

сотрудничают в сфере реализации законодательства о контрактной системе в сфере закупок товаров, работ, услуг для обеспечения государственных и муниципальных нужд государственных и муниципальных закупок, содействуют доступу субъектов малого предпринимательства к участию в государственных и муниципальных закупках;

взаимодействуют в области осуществления закупок для обеспечения государственных нужд, а также для нужд юридических лиц, закупки которых регулируются Федеральным законом от 18 июля 2011 года № 223-ФЗ «О закупках товаров, работ, услуг отдельными видами юридических лиц»;

разрабатывают совместные проекты, направленные на развитие экономического и инновационного потенциала Сторон, проводят обмен проектами и специалистами Сторон по отраслям, представляющим взаимный интерес;

содействуют созданию условий для установления и расширения деловых контактов между хозяйствующими субъектами, осуществляющими

деятельность на территориях Сторон; разработке и реализации программ по развитию и поддержке предпринимательства в Республике Татарстан и Томской области;

взаимодействуют в сфере инвестиционной и инновационной деятельности;

способствуют развитию транспортного сообщения между Сторонами.

Статья 5

В сфере промышленности и наукоемких технологий Стороны в соответствии с законодательством и в пределах своей компетенции:

содействуют обмену опытом в применении и реализации научно-исследовательских и опытно-конструкторских разработок в наукоемких отраслях промышленности, представляющих взаимный интерес, обмениваются опытом в сфере разработки, освоения и развития наукоемких производств и технологий;

обмениваются опытом в целях диверсификации промышленного производства, в том числе путем поиска и привлечения иностранных партнеров и инвесторов для производства конкурентоспособной на мировых рынках продукции;

приглашают научно-исследовательские и проектные организации к участию в проводимых конкурсах по разработке проектов и программ, связанных с решением проблем социально-экономического развития Томской области и Республики Татарстан;

создают благоприятные условия для всесторонних контактов представителей научно-образовательной сферы Томской области и Республики Татарстан, включая их участие в обмене научной информацией и других формах сотрудничества;

взаимодействуют с научными учреждениями, находящимися на территориях Томской области и Республики Татарстан, в том числе в определении наиболее перспективных направлений, которые могли бы стать предметом научных разработок, имеющих практическое значение в отраслях промышленности и в социальной сфере.

Статья 6

В области сельского хозяйства Стороны в пределах своей компетенции и в соответствии с законодательством оказывают содействие организациям агропромышленного комплекса в осуществлении ими сотрудничества в сфере товарооборота путем создания необходимых организационных условий по следующим направлениям:

растениеводство, селекция, семеноводство, взаимное использование передовых технологий, растительного генофонда, экологически чистых методов и средств защиты растений при возделывании зерновых и прочих сельскохозяйственных культур;

животноводство, разведение, содержание и кормление высокопродуктивных сельскохозяйственных животных на базе современных технологий; оказание содействия осуществлению технического обновления механизированных ферм;

биотехнология, биотехнологическое управление производством сельскохозяйственных культур и размножением животных; перерабатывающая, пищевая промышленность, комплексное использование средств механизации и автоматизации производственного процесса;

товарное рыбоводство, индустриальная аквакультура с использованием современных технологий; воспроизводство ценных и особо ценных видов водных биоресурсов.

Статья 7

В области лесного хозяйства Стороны в соответствии с законодательством и в пределах своей компетенции:

обмениваются опытом в сфере развития движения школьных лесничеств, привлечения студенческих отрядов к лесохозяйственным работам, а также оказания поддержки молодым специалистам;

обмениваются опытом в области охраны, защиты и воспроизводства лесов;

осуществляют взаимодействие по вопросу создания благоприятных условий для развития лесопромышленного комплекса.

Статья 8

В области здравоохранения и биофармацевтики Стороны в соответствии с законодательством и в пределах своей компетенции:

обмениваются опытом в области организации системы здравоохранения, оказания медицинской помощи населению Сторон;

содействуют обмену специалистами медицинских организаций, находящихся на территориях Томской области и Республики Татарстан;

взаимодействуют в сфере создания и развития биофармацевтических кластеров.

Статья 9

В области социальной защиты и занятости населения Стороны в соответствии с законодательством и в пределах своей компетенции:

развивают сотрудничество в области обеспечения занятости населения, социальной поддержки и социального обслуживания населения, в том числе по вопросам принятия и реализации нормативных правовых актов в данных областях, осуществляют взаимодействие и обмен опытом работы по реализации программ социально-экономического развития, социальных программ

поддержки семьи, материнства, детства, граждан пожилого возраста и инвалидов;

обмениваются делегациями органов социальной защиты и службы занятости населения и учреждений социального обслуживания населения для изучения опыта работы в части внедрения новых социальных технологий;

обмениваются информационно-аналитическими материалами по состоянию безработицы и положению на рынке труда.

Статья 10

В области охраны окружающей среды и обеспечения экологической безопасности, государственного ветеринарного надзора и здоровья животных Стороны в соответствии с законодательством и в пределах своей компетенции:

обмениваются информацией о международном сотрудничестве, проводимых мероприятиях Сторон по вопросам охраны окружающей среды и обеспечения экологической безопасности;

способствуют сотрудничеству и обмену опытом по вопросам обращения с отходами производства и потребления; внедрения новых технологий сортировки, переработки и утилизации отходов; организации и функционирования особо охраняемых природных территорий; совершенствования управления природоохранными структурами;

обмениваются информацией в части обустройства и содержания мест утилизации биологических отходов.

Статья 11

В области культуры Стороны в соответствии с законодательством и в пределах своей компетенции:

осуществляют обмен информацией о предстоящих культурных событиях и мероприятиях Томской области и Республики Татарстан, в том числе имеющих международный характер, с целью возможного участия в них коллективов и исполнителей Сторон;

оказывают содействие укреплению и развитию культурных связей;

осуществляют взаимодействие по организации гастролей творческих коллективов, обменных музейных, художественных и книжных выставок.

Статья 12

В области образования и науки Стороны в соответствии с законодательством и в пределах своей компетенции:

проводят совместные конференции;

реализуют совместные научно-исследовательские проекты;

обмениваются опытом по разработке современных образовательных технологий, проектов нормативных правовых актов, регулирующих деятельность образовательных организаций.

Статья 13

В области спорта Стороны осуществляют содействие участию спортсменов и спортивных сборных команд Сторон в спортивных и спортивно-массовых мероприятиях.

Статья 14

В сфере туризма Стороны в соответствии с законодательством и в пределах своей компетенции:

осуществляют обмен информацией о предстоящих мероприятиях Томской области и Республики Татарстан в сфере туризма;

оказывают содействие в установлении взаимных контактов между туристскими организациями, находящимися на территориях Томской области и Республики Татарстан.

Статья 15

Настоящее Соглашение не налагает на подписавшие его Стороны финансовых и имущественных обязательств.

Статья 16

В целях реализации Соглашения Стороны вправе заключать договоры, планы мероприятий, осуществлять совместные мероприятия в конкретных областях сотрудничества.

Настоящее Соглашение не затрагивает обязательств Сторон по заключенным договорам (соглашениям) с третьими сторонами и не может быть использовано в ущерб интересам какой-либо из них или служить препятствием для выполнения взятых перед третьими сторонами обязательств.

Статья 17

Стороны оперативно рассматривают возникающие в процессе реализации настоящего Соглашения вопросы и принимают необходимые меры по их положительному разрешению в соответствии с законодательством.

Статья 18

Разногласия, связанные с толкованием и (или) применением положений настоящего Соглашения, разрешаются путем проведения переговоров и консультаций между Сторонами.

Статья 19

Изменения в настоящее Соглашение вносятся по взаимному согласию Сторон дополнительными соглашениями, являющимися неотъемлемой частью настоящего Соглашения.

Контроль за исполнением настоящего Соглашения со стороны Томской области осуществляет Департамент международных и региональных связей Администрации Томской области, со стороны Республики Татарстан – Министерство промышленности и торговли Республики Татарстан.

Статья 20

Настоящее Соглашение вступает в силу после его утверждения в соответствии с законодательством и действует в течение пяти лет. В дальнейшем Соглашение автоматически продлевается на следующие пять лет, если ни одна из Сторон не заявит в письменной форме о своем желании прекратить его действие.

Настоящее Соглашение прекращает действие по истечении шести месяцев со дня получения одной из Сторон письменного уведомления от другой Стороны о своем намерении прекратить его действие.

Совершено в г. Томске «8» ноября 2018 года в двух экземплярах, на русском и татарском языках, имеющих одинаковую силу, по одному экземпляру для каждой из Сторон.

Томская область**Губернатор Томской области**
С.А. Жвачкин**Республика Татарстан****Президент Республики Татарстан**
Р.Н. Минниханов

12.11.2018
№ 53

**Томск өлкәсе һәм Татарстан Республикасы арасында
сәүдә-иҡътисадый, фәнни-техник, социаль-мәдәни һәм башка төр
хезмәттәшлек турында
КИЛЕШҮ**

Томск өлкәсе Уставы (Төп Законы) нигезендә эш итүче Томск өлкәсе Губернаторы Жвачкин Сергей Анатольевич йөзендә Томск өлкәсе, бер яктан, һәм Татарстан Республикасы Конституциясе нигезендә эш итүче Татарстан Республикасы Президенты Рөстәм Нургали улы Миңнеханов йөзендә Татарстан Республикасы, икенче яктан, алга таба «Яклар» дип аталып,

Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарға, Томск өлкәсе законнарына һәм Татарстан Республикасы законнарына (алга таба – законнар) таянып,

тигез хокуклылык һәм үзара файда принциплары нигезендә төбәкара багланышларны үстерү максатларында, Россия Федерациясендәге сәяси һәм иҡътисадый үзгәрешләрне исәпкә алып,

үзара файдалы хезмәттәшлекне киңәйтү Якларның халкы мәнфәгатьләренә туры килүен һәм Томск өлкәсе һәм Татарстан Республикасы иҡътисадый үсешенә булышлык итүен танып,

Россия Федерациясенә тигез хокуклы субъектлары буларак, үз хокукларын һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашырып,

ике яклы элементларне тотрыклы һәм озак вакытлы нигездә үстерүгә үзара кызыксыну күрсәтеп һәм моның өчен тиешле оештыру, иҡътисадый, хокукый һәм башка кирәкле шартлар булдырырга теләп, түбәндәгеләр турында килештеләр:

1 статья

Яклар хезмәттәшлекне үзара хөрмәт рухында, тигезлек, партнерлык һәм иҡътисадый файда нигезендә үстерә.

Яклар үз компетенцияләре чикләрендә мөнәсәбәтләрне төрлө яклап үстерү өчен уңай шартлар булдыра.

Законнар нигезендә һәм бирелгән компетенцияләре чикләрендә Яклар Томск өлкәсе һәм Татарстан Республикасы территорияләрендә теркәлгән һәм хужалык эшчәнлеген алып баручы юридик затларның, эшкуарларның (алга таба – хужалык субъектлары) хезмәттәшлегенә булышлык итә.

2 статья

Яклар бер-берсенә иҡътисадый яисә башка зыян китерерлек гамәлләрдән тыела, аларны кабул итү Якларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә

кагылырга мөмкин булган карарларны килештерә һәм алар турында мәгълүмат алмаша.

3 статья

Россия Федерациясе Президентының «2024 елга кадәр чорга Россия Федерациясе үсешенә илкүләм максатлары һәм стратегик бурычлары турында» 2018 елның 7 маендагы 204 номерлы Указында билгеләнгән илкүләм проектларны (программаларны) гамәлгә ашыру кысаларында, Яклар законнарга нигезләнеп үз компетенцияләре чикләрендә проектларны (программаларны) гамәлгә ашыруда тәҗрибә уртаклаша һәм иң уңышлы эш үрнәкләре белән алмаша.

4 статья

Яклар сәүдә-икътисадый, инвестицияләр һәм инновацияләр буенча хезмәттәшлек өлкәсендә законнар нигезендә һәм компетенцияләре чикләрендә:

Томск өлкәсе һәм Татарстан Республикасы территорияләрендә эшчәнлек алып баручы хужалык субъектлары эшчәнлегә, шулай ук икътисадның үзара кызыксыну тудыручы өлкәләренә инвестицияләр кертү өчен уңайлы шартлар булдыра;

Томск өлкәсе һәм Татарстан Республикасы территорияләрендә эшчәнлек алып баручы хужалык субъектлары арасында сәүдә-икътисадый багланышларны үстерүгә ярдәм итә;

Томск өлкәсе һәм Татарстан Республикасы территорияләрендә эшчәнлек алып баручы хужалык субъектлары арасында кооперация элементләренә киңәюенә ярдәм күрсәтә;

житештерү-техник билгеләнештәге продукциянең кирәкле төрләрен, халык куллану товарларын һәм азык-толек кайтаруны башкаруга булышлык итә;

дәүләт һәм муниципаль дәрәжәләрдәге сатып алуларда дәүләтнең һәм муниципалитетларның ихтыяжларын тәмин итү өчен товар сатып алу, эш башкару, хезмәт күрсәтү өлкәсендә контракт системасы турында законнарны гамәлгә ашыру буенча хезмәттәшлек итә, дәүләт һәм муниципаль дәрәжәләрдәге сатып алуларда катнашуга кече эшкуарлык субъектларының катнашуына булышлык итә;

дәүләт ихтыяжларын, шулай ук сатып алу гамәлләре «Аерым төр юридик затларның товар, эш, хезмәт күрсәтүләренә сатып алулары турында» 2011 елның 18 июльдә 223-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә жайга салына торган юридик затлар ихтыяжларын тәмин итү өчен сатып алу гамәлләре башкару өлкәсендә хезмәттәшлек итә;

Якларның икътисадый һәм инновацион мөмкинлекләрен үстерүгә юнәлтелгән уртак проектлар эшли, үзара кызыксыну тудырган тармаклар буенча проектлар һәм белгечләр алмаша;

Яклар территорияләрендә эшчәнлек алып баручы хужалык субъектлары арасында эшлекле багланышлар булдыру һәм аларны киңәйтү; Томск өлкәсендә һәм Татарстан Республикасында эшқуарлыкны үстерү һәм аңа булышлык күрсәтү программалары эшләү һәм аларны гамәлгә ашыру очен шартлар булдыруга ярдәм итә;

инвестиция һәм инновация эшчәнлегә өлкәсендә хезмәттәшлек итә; Яклар арасында транспорт элементсен үстерүгә булышлык итә.

5 статья

Сәнәгать һәм фәнгә нигезләнган технологияләр өлкәсендә законнарға таянып һәм үз компетенцияләре чикләрендә Яклар:

сәнәгатьнең фәнгә нигезләнган үзара кызыксыну тудыручы тармакларында фәнни-тикшеренү һәм тәҗрибә-конструкторлык эшләнмәләрен куллануга кертү һәм гамәлгә ашыру тәҗрибәсен алмашуга ярдәм итә, фәнгә нигезләнган житештерү булдыру, аны үзләштерү һәм үстерү өлкәсендә тәҗрибә алмаша;

сәнәгать житештерүен диверсификацияләү максатларында, шул исәптән чит ил партнерларын һәм инвесторларын эзләү һәм җәлеп итү юлы белән дә, тәҗрибә алмаша;

фәнни-тикшеренү һәм проектлау оешмаларын Томск өлкәсенең һәм Татарстан Республикасының социаль-иқтисады проблемаларын хәл итү белән бәйле фәнни проектлар һәм программалар эшләү буенча конкурсларда катнашырга чакыра;

Томск өлкәсенең һәм Татарстан Республикасының фән һәм мәгариф өлкәсе вәкилләренең, аларның фәнни мәғлүмат алышуда һәм хезмәттәшлекнең башка рәвешләрендә катнашуын да кертәп, төрле яклы аралашулары очен уңай шартлар тудыра;

Томск өлкәсе һәм Татарстан Республикасы территорияләрендәгә фәнни учреждениеләр белән, шул исәптән сәнәгать тармакларында һәм социаль өлкәдә гамәли әһәмияткә ия булган фәнни эшләнмәләр предметы булырлык перспективалы юнәлешләрне билгеләүдә дә, хезмәттәшлек итә.

6 статья

Авыл хужалыгы өлкәсендә Яклар үз компетенцияләре чикләрендә һәм законнар нигезендә агросәнәгать комплексы оешмаларына товар алмашу өлкәсендә аларның хезмәттәшлек итүенә түбәндәгә юнәлешләр буенча кирәкле оештыру шартлары булдыру юлы белән булышлык күрсәтә:

үсемлекчелек, селекция, орлыкчылык, бөртекле һәм башка авыл хужалыгы культураларын эшкәрткәндә яңа технологияләрне, үсемлекләр генофондын, үсемлекләрне саклауда экологик чиста ысулларны һәм чараларны бергәләп куллану;

терлекчелек, заманча технологияләргә нигезләнеп продукция бирүчәнлегә югары дәрәжәдә булган авыл хужалыгы терлекләрен үрчетү, асрау һәм ашату;

механикалаштырылган фермалар техникасын яңартуны башкаруда булышлык күрсәтү;

биотехнология, авыл хужалыгы культураларын житештерүгә һәм терлекләр үрчетүгә биотехнологик идарә; эшкәртү, азык-төлек сәнәгате, житештерү процессын механикалаштыру һәм автоматлаштыру чараларын комплекслы файдалану;

товарлыклы балыкчылык, заманча технологияләр кулланылган индустриаль аквакультура; су биоресурсларының кыйммәтле һәм аеруча кыйммәтле төрләрән яңадан житештерү.

7 статья

Урман хужалыгы өлкәсендә Яклар законнар нигезендә һәм үз компетенцияләре чикләрендә:

мәктәп урманчылыклары хәрәкәтен үстерү, урман эшләрәнә студентлар отрядларын жәлеп итү, шулай ук яшь белгечләргә ярдәм күрсәтү өлкәсендә тәжрибә алмаша;

урманнарны саклау һәм яңарту өлкәсендә тәжрибә алмаша;

урман сәнәгате комплексын үстерү очен уңай шартлар булдыру мәсьәләсе буенча хезмәттәшлек итә.

8 статья

Сәламәтлек саклау һәм биофармацевтика өлкәсендә Яклар законнар нигезендә һәм үз компетенцияләре чикләрендә:

сәламәтлек саклау системасын оештыру, Якларның халкына медицина ярдәме күрсәтү өлкәсендә тәжрибә уртаклаша;

Томск өлкәсе һәм Татарстан Республикасы территорияләрендәге медицина оешмалары белгечләре алмашуга ярдәм итә;

биофармацевтика кластерлары булдыру һәм үстерү өлкәсендә хезмәттәшлек итә.

9 статья

Социаль яклау һәм халыкны эш белән тәмин итү өлкәсендә Яклар законнар нигезендә һәм үз компетенцияләре чикләрендә:

халыкны эш белән тәмин итү, халыкны социаль яклау һәм социаль ярдәм күрсәтү өлкәсендә, шул исәптән әлегә өлкәләрдә норматив хокукий актлар кабул итү һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча да, хезмәттәшлекне үстерә, социаль-икътисадый үсеш программаларын, гаиләгә, аналарга, балаларга, өлкән яштәге гражданнырга һәм инвалидларга ярдәм күрсәтү буенча социаль программаларны гамәлгә ашыруда хезмәттәшлек итә һәм тәжрибә алмаша;

яңа социаль технологияләргә гамәлгә кертү өлешендә эш тәжрибәсен өйрәнү очен социаль яклау һәм халыкны эш белән тәмин итү органнары һәм халыкка социаль хезмәт күрсәтү учреждениеләре делегацияләре белән алмаша;

эшсезлек дәрәжәсе һәм хезмәт базарындагы вазгыять буенча мәгълүмат һәм аналитика материаллары алмаша.

10 статья

Әйләнә-тирә мохитне саклау һәм экологик куркынычсызлыкны тәмин итү, дәүләт ветеринария күзәтчелеге һәм хайваннар сәламәтлеге өлкәсендә Яклар законнар нигезендә һәм үз компетенцияләре чикләрендә:

халыкара хезмәттәшлек, әйләнә-тирә мохитне саклау һәм экологик куркынычсызлыкны тәмин итү мәсьәләләре буенча Яклар уздыра торган чаралар турында мәгълүмат алмаша;

житештерү һәм куллану калдыклары белән эшләү, калдыкларны сортларга аеру, эшкәртү һәм утильләштерүнең яңа технологияләрен кулланышка кертү, аеруча саклана торган табигать территорияләрен оештыру һәм эшләтү, табигатьне саклау структуралары белән идарә итүне камилләштерү мәсьәләләре буенча хезмәттәшлек итүгә һәм тәҗрибә алмашуга ярдәм итә;

биологик калдыкларны утильләштерү урыннарын булдыру һәм карап тоту өлешендә мәгълүмат алмаша.

11 статья

Мәдәният өлкәсендә Яклар законнар нигезендә һәм үз компетенцияләре чикләрендә:

Томск өлкәсенең һәм Татарстан Республикасының булчак мәдәни вакыйгалары һәм чаралары, шул исәптән халыкара чаралар турында, аларда Якларның коллективларына һәм башкаручыларына катнашу мөмкинлеге бирү максатларыннан чыгып, мәгълүмат алмаша;

мәдәни элементларне ныгытуга һәм үстерүгә ярдәм итә;

ижат коллективлары гастрольләрен, музей, сәнгать һәм китап күргәзмәләрен алмашып оештыру буенча хезмәттәшлек итә.

12 статья

Мәгариф һәм фән өлкәсендә Яклар законнар нигезендә һәм үз компетенцияләре чикләрендә:

уртак конференцияләр уздыра;

уртак фәнни-тикшеренү проектларын гамәлгә ашыра;

хәзерге заман мәгариф технологияләрен, мәгариф оешмалары эшчәнлеген жайга сала торган норматив хокукый актлар проектларын эшләү тәҗрибәсен алмаша.

13 статья

Спорт өлкәсендә Яклар үзләренә спортчыларының һәм жыелма спорт командаларының спорт һәм массакүләм спорт чараларында катнашуына ярдәм итә.

14 статья

Туристлык өлкәсендә Яклар законнар нигезендә һәм үз компетенцияләре чикләрендә:

Томск өлкәсенә һәм Татарстан Республикасының туристлык өлкәсендә уздырылачак чаралары турында мәгълүмат алмаша;

Томск өлкәсе һәм Татарстан Республикасы территорияләрендәге туристлык оешмалары арасында үзара элемтәләр урнашуга ярдәм итә.

15 статья

Әлеге Килешү аңа кул куйган Якларга финанс һәм мөлкәт йөкләмәләре салмый.

16 статья

Килешүнең йөкләмәләрен үтәүне тәмин итү максатларында Яклар тарафыннан хезмәттәшлек итүнең конкрет өлкәләрендә шартнамәләр, чаралар планнары төзәргә, уртак чаралар уздырырга хаклы.

Әлеге Килешү Якларның өченче як белән төзелгән килешүләрендә (шартнамәләрендә) билгеләнгән йөкләмәләренә кагылмый һәм аларның кайсысының булса да мәнфәгатьләренә зыян китереп файдаланыла яисә өченче як алдында үз йөкләмәләрен үтәвенә киртә була алмый.

17 статья

Яклар әлеге Килешүне гамәлгә ашыру барышында килеп чыккан чәтерекле мәсьәләләргә тиз арада карап тикшерә һәм законнар нигезендә аларны уңай хәл итү буенча кирәкле чаралар күрә.

18 статья

Яклар арасында әлеге Килешү нигезләмәләрен шәрехләү һәм (яисә) аларны куллануга кагылышлы килеп чыккан бәхәсле мәсьәләләр Яклар арасында сөйләшүләр һәм консультацияләр уздыру юлы белән хәл ителә.

19 статья

Әлеге Килешүгә үзгәрешләр Якларның үзара ризалыгы белән әлеге Килешүнең аерылгысыз өлеше булып торган өстәмә килешүләр нигезендә кертелә.

Әлеге Килешүнең үтәлешен контрольдә тотуны Томск өлкәсе ягыннан – Томск өлкәсе Администрациясенң Халыкара һәм төбәк элементларе департаменты, Татарстан Республикасы ягыннан Татарстан Республикасы Сәнәгать һәм сәүдә министрлыгы башкара.

20 статья

Әлеге Килешү законнар нигезендә расланганнан соң үз көченә керә һәм биш ел дәвамында гамәлдә була. Алга таба Килешү, әгәр дә Якларның берсе үзенә әлеге Килешүне өзәргә теләве хакында язма рәвештә белдермәсә, аннан алдагы биш елга үзеннән-үзе озайтыла.

Әлеге Килешү Якларның берсе аның гамәлен туктату турында икенче Якның язмача хәбәрән алганнан соң алты ай узгач үз көчен югалта.

2018 елның « 8 » ноябрендә Томск шәһәрәндә һәркайсы рус һәм татар телләрендә бер үк төрле көчкә ия ике нөсхәдә, Якларның һәркайсы өчен берәр нөсхәдә башкарылды.

Томск өлкәсе өчен**Томск өлкәсе Губернаторы**

С.А. Жвачкин

Татарстан Республикасы өчен**Татарстан Республикасы Президенты**

Р.Н. Миңнеханов

12.11.2018
№ 53